

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060310

DOM
2024-08-21
Stockholm

Mål nr
M 10649-24

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2024-07-09 i mål nr M 1843-24, se bilaga A

PARTER

Klagande

Mabi Sverige AB, 556334-4901
Box 27272
102 53 Stockholm

Motpart

Miljönämnden i Mölndals kommun
Göteborgsvägen 11-17
431 82 Mölndal

SAKEN

Utdömmande av vite

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen upphäver mark- och miljödomstolens dom och avslår Miljönämnden i Mölndals kommuns ansökan om utdömmande av vite.

Dok.Id 2104657

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Mabi Sverige AB har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och avslå ansökan om utdömande av vite. Bolaget har till stöd för sin talan anfört att P.M., som delgivits föreläggandet, inte är behörig firmatecknare eller delgivningsbar person för Mabi Sverige AB. Bolaget har därför inte delgetts vitesföreläggandet.

Miljönämnden i Mölndals kommun har anfört att utifrån de uppgifter bolaget lämnat kan slutsatsen dras att vitesföreläggandet inte är korrekt delgivet och att grund för ansökan om utdömande av vite saknas.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Ett vitesföreläggande ska enligt 2 § 4 stycket lagen (1985:206) om viten delges adressaten. Det innebär att beslutet ska ges till kända för adressaten på något av de sätt som anges i delgivningslagen (2010:1932). Delgivning kan enligt delgivningslagens 16 § ske genom att handlingen som ska delges skickas eller lämnas till delgivningsmottagaren, s.k. vanlig delgivning. Delgivningstidpunkten är när delgivningsmottagaren tagit emot handlingen (18 §). Vid delgivning med annan juridisk person än staten är en person som har rätt att företräda den juridiska personen delgivningsmottagare. Om flera är behöriga tillsammans, är var och en av dem delgivningsmottagare (13 § första stycket delgivningslagen).

Det delgivningskvitto som nämnden har åberopat till stöd för att delgivning av föreläggandet har skett är undertecknat av P.M.. Av utredningen i målet framgår att han inte är firmatecknare för Mabi Sverige AB. Han har därmed inte varit behörig att företräda Mabi Sverige AB och kan därför inte ha fungerat som delgivningsmottagare enligt delgivningslagen. Det har inte framkommit att nämndens föreläggande ändå skulle ha nått behörig delgivningsmottagare för Mabi Sverige AB.

Mark- och miljööverdomstolen finner att nämnden inte har visat att det aktuella vitesföreläggandet har delgetts Mabi Sverige AB. Vitesföreläggandet har därför inte fått laga kraft. Nämndens ansökan om utdömande av vite ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B
Överklagande senast den 11 september 2024

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Anna Tiberg, Malin Wik och Lars Olsson samt tf. hovrättsassessorn Anna Lundgren, referent.

Föredragande har varit Helene Montán.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2024-07-09
meddelad i
Vänernsborg

Mål nr M 1843-24

PARTER

Sökande

Bygg- och miljöförvaltningen i Mölndals Stad
431 82 Mölndal

Motpart

Mabi Sverige AB, 556334-4901
Box 27272
102 53 Stockholm

SAKEN

Utdömande av vite

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen förpliktar Mabi Sverige AB att till staten betala
tretusen (3 000) kronor i vite.

BAKGRUND

Bygg- och miljöförvaltningen (förvaltningen) beslutade den 12 oktober 2023 att förelägga Mabi Sverige AB vid vite att utföra bland annat följande.

6. Resultatet av provtagningen ska redovisas till bygg- och miljöförvaltningen senast 6 veckor efter utförd provtagning. Av rapporten ska det framgå:

- Provtagare, provtagningspunkt, provtagningsteknik (flödesstyrt/tidsstyrt), provtagningsdatum.
- Antal tvättar under provtagningen.
- Vattenförbrukning under provtagningen.
- Beräkning av vattenförbrukning per tvättat fordon, angivet i liter.
- Vilka tvättkemikalier som användes.
- Datum när senaste olje- och slamsugning gjordes.
- Upplysningar om förhållanden som kan ha påverkat provtagningsresultatet.
- Analysprotokoll.
- Beräkning av föroreningar per tvättat fordon som medelvärde per fordon (bly, krom och nickel som samlingsparametrar samt kadmium, koppar, zink och oljeindex).
- Det ska tydligt framgå om utgående vatten från tvätthallen klarar begränsningsvärdena.
- Om något av utsläppsvärdena överskrider ska en åtgärdsplan bifogas rapporten.

Beslutsunkten gäller med ett vite på 5 000 kronor om ni inte följer beslutet.

Enligt förvaltningens beslut skulle provtagning av utgående vatten ske under två perioder, varav den första var 1 november 2023 till 31 januari 2024.

YRKANDEN M.M.

Förvaltningen har ansökt om utdömande av vite och yrkat att Mabi Sverige AB ska förpliktas att betala vite om 3 000 kronor. Till stöd för yrkandet har förvaltningen i huvudsak anfört följande.

Mabi Sverige AB har inte följt beslutspunkt 6 gällande att lämna in en rapport över provtagning av utgående spillvatten efter fordonstvätt. Rapporten lämnades inte in sex veckor efter utförd provtagning i enlighet med beslutet utan 19 veckor efter provtagning, när förvaltningen efterfrågade om provtagning blivit gjord. I rapporten saknas flera uppgifter enligt beslutsunkten, bland annat om provtagningspunkt, använda tvättkemikalier och datum när senaste olje- och slamsugning gjordes.

Förvaltningen har efter det begärt kompletteringar senast den 20 april 2024. Inga kompletteringar har kommit in inom utsatt tid.

Beslutspunkten är förenad med ett vite om 5 000 kr. Förvaltningen bedömer att vitet kan jämkas till 3 000 kr.

Mabi Sverige AB har bestridit ansökan om utdömande av vite och i huvudsak anfört följande. De uppgifter som krävts har skickats in, och nu även senaste provtagningsdatum av oljeavskiljaren. Uppgifterna inkom för sent på grund av missförstånd.

DOMSKÄL

Beslut om föreläggande enligt miljöbalken får förenas med vite enligt 26 kap. 14 § miljöbalken. De närmare reglerna om utformning och hantering av vitesförelägganden finns i lagen (1985:206) om viten (viteslagen).

Domstolen ska i ett mål om utdömande av vite pröva om det föreläggande som ansökan avser är lagligen grundat, om det delgetts adressaten, om det har vunnit laga kraft och om adressaten har brutit mot föreläggandet. Om föreläggandet inte har följts ska domstolen pröva om adressaten har haft faktisk och rättslig möjlighet att följa föreläggandet. Om samtliga förutsättningar är uppfyllda ska domstolen även pröva om ändamålet med vitet kvarstår samt överväga om det finns särskilda skäl att jämka vitet (se bland annat 2 och 9 §§ viteslagen).

Vitesföreläggandet har delgetts Mabi Sverige AB, genom P.M., och vunnit laga kraft. Vidare har ansökan om utdömande av vite delgivits Mabi Sverige AB. Vad gäller föreläggandet i sig kan det underkännas endast om det inte tillkommit i laga ordning eller om det innehåller något väsentligt eller uppenbart fel. Nämndens beslut är lagligen grundat och innehåller inte några sådana uppenbara oriktigheter. Vitesföreläggandet gäller således.

Frågan är då om föreläggandet har överträtts. Det är nämnden som har bevisbördan för att så är fallet. Enligt nämnden inkom ingen provtagningsrapport i tid, och senare inkom en ofullständig rapport. Av utredningen framgår således att föreläggandet inte har följts. Det har inte framkommit något som tyder på att Mabi Sverige AB saknat faktisk eller rättslig möjlighet att följa föreläggandet. Även om uppgifterna nu har lämnats in har ändamålet med vitet inte fallit bort eftersom redovisningen har skett för sent. Sammantaget innebär detta att det finns förutsättningar att döma ut vite avseende beslutspunkt 6.

Föreläggandet har förenats med ett vite om 5 000 kronor avseende punkten 6. Nämnden har yrkat att vite om 3 000 kronor ska dömas ut, och domstolen bedömer att det i vart fall saknas skäl för ytterligare jämkning. Vite ska således dömas ut med ett belopp om 3 000 kronor.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD-02)

Överklagande senast den 30 juli 2024.

Anna Rapphed

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Anna Rapphed, ordförande.

Föredragande har varit beredningsjuristen Sofia Gavelin.